

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (pirmoji kolegija) SPRENDIMAS

2019 m. gegužės 23 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Teismų bendradarbiavimas civilinėse bylose – Reglamentas (ES) Nr. 650/2012 – 3 straipsnio 1 dalies g ir i punktai – Sąvoka „teismo sprendimas“, vartojama paveldėjimo srityje – Sąvoka „autentiškas dokumentas“, vartojama paveldėjimo srityje – Nacionalinio paveldėjimo pažymėjimo teisinis kvalifikavimas – 3 straipsnio 2 dalis – Sąvoka „teismas“ – Atitinkamos valstybės narės nepadarytas pranešimas Europos Komisijai dėl notarų, kaip neteisminių institucijų, kurios vykdo teismines funkcijas kaip teismai“

Byloje C-658/17

dėl *Sąd Okręgowy w Gorzowie Wielkopolskim* (Didžiosios Lenkijos Gožuvo apygardos teismas, Lenkija) 2017 m. spalio 10 d. nutartimi, kurią Teisingumo Teismas gavo 2017 m. lapkričio 24 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje, pradėtoje

WB,

dalyvaujant

notarei Przemysława Bac,

TEISINGUMO TEISMAS (pirmoji kolegija),

kuriį sudaro kolegijos pirmininkas J.-C. Bonichot, teisėjai C. Toader (pranešėja), A. Rosas, L. Bay Larsen ir M. Safjan,

generalinis advokatas Y. Bot,

posėdžio sekretorius M. Aleksejev, skyriaus vadovas,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2018 m. lapkričio 29 d. posėdžiui,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

- WB, atstovaujamos *radca prawny* M. Krzymuski,
- notarės P. Bac, atstovaujamos *zstępca Notarialny* M. Margoński,
- Lenkijos vyriausybės, atstovaujamos B. Majczyna, S. Żyrek ir E. Borawska-Kędzierska,
- Vokietijos vyriausybės, atstovaujamos T. Henze ir M. Hellmann,
- Ispanijos vyriausybės, atstovaujamos S. Jiménez García,

* Proceso kalba: lenkų.

- Vengrijos vyriausybės, atstovaujamos M. Z. Fehér, G. Koós ir M. M. Tátraí,
 - Europos Komisijos, atstovaujamos M. Wilderspin ir S. L. Kalédos,
- susipažinęs su 2019 m. vasario 28 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,
priima šį

Sprendimą

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 2012 m. liepos 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 650/2012 dėl jurisdikcijos, taikytinos teisės, teismo sprendimų paveldėjimo klausimais pripažinimo ir vykdymo bei autentiškų dokumentų paveldėjimo klausimais priėmimo ir vykdymo bei Europos paveldėjimo pažymėjimo sukūrimo (OL L 201, 2012, p. 107) 3 straipsnio 1 dalies g ir i punktų ir 2 dalies, 39 straipsnio 2 dalies, 46 straipsnio 3 dalies b punkto ir 79 straipsnio išaiškinimo, taip pat dėl 2014 m. gruodžio 9 d. Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 1329/2014, kuriuo nustatomos formos, nurodytos Reglamente Nr. 650/2012 (OL L 359, 2014, p. 30), 1 ir 2 priedų išaiškinimo.
- 2 Šis prašymas pateiktas WB pradėjus procedūrą prieš Slubicése (Lenkija) įsisteigusią notarę Przemysława Bac dėl prašymo išduoti šios notarės parengto paveldėjimo pažymėjimo išrašą.

Teisinis pagrindas

Sajungos teisė

Reglamentas Nr. 650/2012

- 3 Reglamento Nr. 650/2012 20–22 ir 62 konstatuojamosiose dalyse nurodyta:
 - „(20) šiame reglamente turėtų būti atsižvelgta į įvairias sistemas, skirtas paveldėjimo klausimams nagrinėti, kurios taikomos valstybėse narėse. Taikant šį reglamentą terminas „teismas“ turėtų būti aiškinamas plačiai ir taikomas ne tik teismines funkcijas vykdančioms teismams tiesiogine šio žodžio prasme, bet ir notarams ar registravimo tarnyboms kai kuriose valstybėse narėse, kurie tam tikrais paveldėjimo klausimais vykdo teismines funkcijas, kaip antai teismai, ir notarams bei teisės specialistams, kurie kai kuriose valstybėse narėse vykdo su konkrečiais paveldėjimo atvejais susijusias teismines funkcijas, vadovaudamiesi teismo suteiktais įgaliojimais. Visiems šiame reglamente apibrėžtiems teismams turėtų būti privalomos šiame reglamente nustatytos jurisdikcijos normos. Priešingai, terminas „teismas“ neturėtų apimti valstybės narės neteisminių institucijų, kurios pagal nacionalinę teisę turi teisę nagrinėti paveldėjimo klausimus, pavyzdžiui, daugumoje valstybių narių notariai, jei jie, kaip yra įprasta, nevykdo teisminių funkcijų;
 - (21) pagal šį reglamentą visi notariai, kurie valstybėse narėse yra kompetentingi nagrinėti paveldėjimo klausimus, turėtų galėti naudotis tokia kompetencija. Tai, ar atitinkamos valstybės narės notarams privalomos šiame reglamente nustatytos jurisdikcijos normos, turėtų priklausyti nuo to, ar pagal šį reglamentą jie priskiriami „teismams“;
 - (22) notarų valstybėse narėse išduotų aktų paveldėjimo klausimais judėjimas turėtų būti vykdomas pagal šį reglamentą. Kai notariai vykdo teismines funkcijas, jiems privalomos jurisdikcijos normos, ir jų priimtų sprendimų judėjimas turėtų būti vykdomas laikantis nuostatų dėl teismo

sprendimų pripažinimo, vykdytinumo ir vykdymo. Kai notarai nevykdo teisminių funkcijų, jurisdikcijos normos jiems nėra privalomos, ir jų išduotų autentiškų dokumentų judėjimas turėtų būti vykdomas laikantis nuostatų dėl autentiškų dokumentų;

<...>

(62) autentiško dokumento „autentiškumas“ turėtų būti savarankiška koncepcija, kuri apimtų tokius elementus kaip dokumento tikrumas, dokumento oficialūs rekvizitai, dokumentą sudarančios institucijos įgaliojimai ir procedūra, kurią taikant sudaromas dokumentas. Ji taip pat turėtų apimti faktinius elementus, kuriuos atitinkama institucija užfiksuoja autentiškame dokumente, pavyzdžiui, tai, kad nurodytos šalys nurodytą datą atvyko į tą instituciją ir kad jos padarė nurodytus pareiškimus. Šalis, norinti užginčyti autentiško dokumento autentiškumą, turėtų tai padaryti autentiško dokumento kilmės valstybės narės kompetentingame teisme pagal tos valstybės narės teisę.“

4 Šio reglamento 3 straipsnyje nustatyta:

„1. Šiame reglamente:

<...>

g) teismo sprendimas – valstybės narės teismo priimtas sprendimas paveldėjimo byloje, neatsižvelgiant į tai, kaip tas sprendimas gali būti įvardijamas, įskaitant teismo pareigūno sprendimą dėl teismo proceso išlaidų nustatymo;

<...>

i) autentiškas dokumentas – dokumentas paveldėjimo klausimais, kuris valstybėje narėje buvo oficialiai parengtas arba įregistruotas kaip autentiškas dokumentas ir kurio autentiškumas:

- i) grindžiamas parašu ir dokumento turiniu; ir
- ii) buvo nustatytas viešosios institucijos arba kitos tuo tikslu kilmės valstybės narės įgaliosos institucijos.

2. Šiame reglamente terminas „teismas“ reiškia bet kokią teisminę instituciją ir visas kitas institucijas bei teisės specialistus, turinčius kompetenciją paveldėjimo klausimais, kurie vykdo teismines funkcijas arba vykdo veiklą vadovaudamiesi teisminės institucijos suteiktais įgaliojimais, arba vykdo veiklą prižiūrimi teisminės institucijos su sąlyga, kad tokios kitos institucijos ir teisės specialistai užtikrina nešališkumo garantijas ir visų šalių teisę būti išklaustytiems, ir su sąlyga, kad jų sprendimai pagal valstybės narės, kurioje jie vykdo veiklą, teisę:

a) gali būti apskūsti teisminei institucijai arba jos peržiūrimi; ir

b) turi panašią galią ir poveikį kaip teisminės institucijos sprendimas dėl to paties klausimo.

Valstybės narės pagal 79 straipsnį praneša [Europos] Komisijai apie pirmoje pastraipoje nurodytas kitas institucijas ir teisės specialistus.“

5 Minėto reglamento 59 straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje nurodyta:

„Asmuo, pageidaujantis pasinaudoti autentišku dokumentu kitoje valstybėje narėje, gali prašyti institucijos, kuri sudaro autentišką dokumentą kilmės valstybėje narėje, užpildyti formą, nustatytą laikantis 81 straipsnio 2 dalyje nurodytos patariamąsios procedūros, aprašant įrodomąją galią, kurią autentiškas dokumentas turi kilmės valstybėje narėje.“

6 Reglamento Nr. 650/2012 79 straipsnio 1 ir 2 dalyse numatyta:

„1. Komisija, remdamasi valstybių narių pranešimais, sudaro 3 straipsnio 2 dalyje nurodytų kitų institucijų ir teisės specialistų sąrašą.

2. Valstybės narės informuoja Komisiją apie bet kokius vėlesnius tame sąraše esančios informacijos pakeitimus. Komisija atitinkamai pataiso šį sąrašą.“

Įgyvendinimo reglamentas Nr. 1329/2014

7 Įgyvendinimo reglamento Nr. 1329/2014 1 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatyta:

„1. Reglamento <...> Nr. 650/2012 46 straipsnio 3 dalies b punkte nurodyto liudijimo dėl teismo sprendimo paveldėjimo byloje forma nustatoma 1 priede (I forma).

2. Reglamento <...> Nr. 650/2012 59 straipsnio 1 dalyje ir 60 straipsnio 2 dalyje nurodyto liudijimo dėl paveldėjimo byloje priimto autentiško dokumento forma nustatoma 2 priede (II forma).“

Lenkijos teisė

Notariato kodeksas

8 1991 m. vasario 14 d. *ustawa Prawo o notariacie* (Dz. U., Nr. 22, 91 pozicija, Įstatymas dėl Notariato kodekso) su pakeitimais, padarytais 2013 m. gruodžio 13 d. (Dz. U., 2014, 164 pozicija) (toliau – Notariato kodeksas), 4 straipsnyje numatyta, kad notarai turi biurą.

9 Notariato kodekso 5 straipsnio 1 dalyje nurodyta, kad notarai už savo veiklą gauna atlygį, dėl kurio šalys susitaria atsižvelgdamos į įkainius, kuriuos, kaip numatyta šio kodekso 5 straipsnio 3 dalyje, finansų ministrui sutikus, nustato teisingumo ministras, pasikonsultavęs su Nacionaline notarų taryba.

10 Lenkijos notarų atliekamą paveldėjimo pažymėjimų parengimą reglamentuoja Notariato kodekso 95a–95p straipsniai.

11 Notariato kodekso 95b straipsnyje nustatyta:

„Prieš parengdamas paveldėjimo pažymėjimą, notaras surašo paveldėjimo protokolą, dalyvaujant visiems suinteresuotiesiems asmenims, atsižvelgiant į 95ca straipsnį.“

12 Notariato kodekso 95c straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodyta:

„1. Prieš surašydamas paveldėjimo protokolą, notaras informuoja dalyvaujančius asmenis apie pareigą atskleisti visas faktines aplinkybes, susijusias su protokolo turiniu, ir apie baudžiamąją atsakomybę už melagingus pareiškimus.

2. Paveldėjimo protokole visų pirma turi būti:

1) bendras surašant šį protokolą dalyvaujančių asmenų prašymas išduoti paveldėjimo pažymėjimą;

<...>“

13 Notariato kodekso 95ca straipsnio 1 ir 3 dalyse numatyta:

„1. Suinteresuotojo asmens prašymu notaras, šiam asmeniui dalyvaujant, surašo paveldėjimo protokolo projektą.

<...>

3. Suinteresuotasis asmuo gali paveldėjimo protokolo projektą parengusiam notarui arba kitam notarui pateiktame pareiškime patvirtinti paveldėjimo protokolo projekte nurodytus duomenis ir išreikšti sutikimą dėl paveldėjimo protokolo surašymo pagal jo projektą.“

14 Notariato kodekso 95e straipsnis suformuluotas taip:

„1. Surašęs paveldėjimo protokolą, notaras parengia paveldėjimo pažymėjimą, jeigu jam nekyla abejonių dėl nacionalinės jurisdikcijos buvimo ir taikytinos užsienio teisės turinio, paveldėtojo tapatybės ir jam priklausančios palikimo dalies dydžio, o jei palikėjas surašė testamentinę išskirtinę *per vindicationem* – taip pat dėl asmens, kurio naudai palikėjas surašė testamentinę išskirtinę *per vindicationem*, tapatybės ir testamentinės išskirtinės dalyko.

2. Notaras atsisako parengti paveldėjimo pažymėjimą, jei:

- 1) dėl palikimo jau anksčiau yra parengtas paveldėjimo pažymėjimas arba priimtas sprendimas dėl palikimo priėmimo patvirtinimo;
- 2) surašant paveldėjimo protokolą paaiškėja aplinkybės, rodančios, kad jį sudarant dalyvavo ne visi asmenys, kurie galėtų būti paveldėtojai pagal įstatymą ar pagal testamentą, arba asmenys, kurių naudai paveldėtojas surašė testamentines išskirtines *per vindicationem*, arba tai, kad yra ar buvo testamentų, kurie nebuvo perskaityti ar paskelbti;

<...>

4) atitinkamu klausimu nacionaliniai teismai neturi jurisdikcijos.

3. Jeigu palikimas pagal įstatymą turi pereiti savivaldybei arba *Skarbowi Państwa* [valstybės išdas, Lenkija], o suinteresuotojo asmens pateiktų įrodymų nepakanka paveldėjimo pažymėjimui parengti, notaras gali parengti paveldėjimo pažymėjimą tik sušaukęs paveldėtojus per skelbimą, skelbiamą suinteresuotojo asmens lėšomis. Atitinkamai taikomos *kodeks postępowania cywilnego* [Civilinio proceso kodeksas] 673 ir 674 straipsnių nuostatos.“

15 Notariato kodekso 95j straipsnyje nurodyta:

„Užregistruotas paveldėjimo pažymėjimas sukelia tokias pačias teises pasekmes kaip sprendimas dėl palikimo priėmimo patvirtinimo.“

16 Notariato kodekso 95p straipsnyje nustatyta:

„Bet kuri nuostata, kurioje daroma nuoroda į sprendimą dėl palikimo priėmimo patvirtinimo, taikoma ir užregistruotam paveldėjimo pažymėjimui. <...>“

Civilinis kodeksas

17 *Kodeks cywilny* (Civilinis kodeksas) 1025 straipsnio 2 dalyje numatyta, kad „palikimo priėmimo patvirtinimą arba paveldėjimo pažymėjimą gavęs asmuo laikomas paveldėtoju“.

- 18 Civilinio kodekso 1027 straipsnyje nustatyta: „Trečiojo asmens, nereiškiančio teisių į palikimo paveldėjimą, atžvilgiu paveldėtojas savo teises, kylančias iš paveldėjimo, gali įrodyti tik pateikdamas palikimo priėmimo patvirtinimą arba įregistruotą paveldėjimo pažymėjimą.“
- 19 Civilinio kodekso 1028 straipsnyje nurodyta: „Jeigu asmuo gauna palikimo priėmimo patvirtinimą arba paveldėjimo pažymėjimą, tačiau nėra paveldėtojas ir įgyvendina su palikimu susijusią teisę trečiojo asmens atžvilgiu, asmuo, kurio naudai ši teisė įgyvendinama, įgyja teisę arba yra atleidžiamas nuo pareigos, nebent jis veikia nesąžiningai.“

Civilinio proceso kodeksas

- 20 Civilinio proceso kodekso 669¹ straipsnyje įtvirtinta:

„1. Paveldėjimo bylą nagrinėjantis teismas panaikina įregistruotą paveldėjimo pažymėjimą, jeigu dėl to paties palikimo yra priimtas teismo sprendimas dėl palikimo priėmimo patvirtinimo.

2. Jeigu įregistruojami du ar daugiau paveldėjimo pažymėjimų dėl to paties palikimo, paveldėjimo bylą nagrinėjantis teismas suinteresuotojo asmens prašymu panaikina visus paveldėjimo pažymėjimus ir priima sprendimą dėl palikimo priėmimo patvirtinimo.

3. Išskyrus šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytas aplinkybes, įregistruotas paveldėjimo pažymėjimas gali būti panaikintas tik įstatymo nustatytais atvejais.“

- 21 Šio kodekso 679 straipsnyje nustatyta:

„1. Įrodymai, kad palikimo priėmimo patvirtinimą gavęs asmuo nėra paveldėtojas arba kad jo palikimo dalis kitokia, nei nustatyta, gali būti pateikiami tik per procedūrą dėl palikimo priėmimo patvirtinimo panaikinimo arba pakeitimo taikant šio skyriaus nuostatas. Tačiau procedūros dėl palikimo priėmimo patvirtinimo dalyvis gali reikalauti pakeisti palikimo priėmimo patvirtinimą tik tuo atveju, jeigu šis reikalavimas grindžiamas pagrindu, kuriuo jis negalėjo remtis per šią procedūrą, ir jeigu jis pateikia prašymą dėl pakeitimo nepraėjus metams nuo tos dienos, kai jis šią galimybę įgijo.

2. Prašymą pradėti šią procedūrą gali pateikti bet kuris suinteresuotasis asmuo.

3. Jeigu įrodoma, kad visą palikimą ar jo dalį gavo kitas asmuo nei nurodytasis įsiteisėjusiame sprendime dėl palikimo priėmimo patvirtinimo, paveldėjimo bylą nagrinėjantis teismas, pakeisdamas tokį sprendimą, nustato palikimo priėmimą pagal tikrąją teisinę padėtį.

4. Šio straipsnio 1–3 dalių nuostatos atitinkamai taikomos įregistruotam paveldėjimo pažymėjimui ir testamentinės išskirtinės *per vindicationem* gavimo patvirtinimui.“

Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

- 22 WB tėvas, miręs 2016 m. rugpjūčio 6 d., buvo Lenkijos pilietis, kurio įprasta gyvenamoji vieta buvo Lenkijoje. WB buvo viena iš procedūros, susijusios su jos tėvo palikimo paveldėjimu, vykusios siekiant gauti paveldėjimo pažymėjimą, kurią vykdė notarė P. Bac, įsisteigusi Lenkijoje, šalių. Šį dokumentą 2016 m. spalio 21 d. ta notarė parengė pagal Lenkijos teisę.
- 23 Mirusysis buvo verslininkas, vykdęs ekonominę veiklą netoli Vokietijos ir Lenkijos sienos. WB taip pat norėjo sužinoti, ar viename arba keliuose Vokietijos bankuose laikoma lėšų ir, jei taip, kokia suma gali sudaryti paveldimo turto dalį. Tuo tikslu 2017 m. birželio 7 d. WB paprašė išduoti notarės parengto paveldėjimo pažymėjimo išrašą ir liudijimą, kad šis pažymėjimas yra sprendimas paveldėjimo byloje,

kaip tai suprantama pagal Reglamento Nr. 650/2012 3 straipsnio 1 dalies g punktą, naudojant formą, pateikiamą Įgyvendinimo reglamento Nr. 1329/2014 1 priede. Subsidiariai, jeigu būtų atmestas tas prašymas, WB paprašė išduoti paveldėjimo pažymėjimo išrašą, taip pat liudijimą, kad šis pažymėjimas yra autentiškas dokumentas paveldėjimo byloje, kaip tai suprantama pagal Reglamento Nr. 650/2012 3 straipsnio 1 dalies i punktą, parengtą pagal Įgyvendinimo reglamento Nr. 1329/2014 2 priede pateiktą šio formą.

- 24 2017 m. birželio 7 d. P. Bac biure dirbęs notarės padėjėjas Marcin Margoński atmetė šiuos prašymus. Iš esmės jis nurodė, jog paveldėjimo pažymėjimas yra „teismo sprendimas“, kaip tai suprantama pagal Reglamento Nr. 650/2012 3 straipsnio 1 dalies g punktą, ir, kadangi Lenkijos Respublika pagal šio reglamento 3 straipsnio 2 dalį nepateikė pranešimo Komisijai, jis negali atlikti patvirtinimo, naudodamas Įgyvendinimo reglamento Nr. 1329/2014 1 priede esančią formą. Dėl WB papildomo prašymo notaro padėjėjas nurodė, kad jeigu paveldėjimo pažymėjimas kvalifikuojamas kaip „teismo sprendimas“, jo negalima laikyti „autentišku dokumentu“, todėl, nors yra įvykdytos Reglamento Nr. 650/2012 3 straipsnio 1 dalies i punkte nustatytos sąlygos, atitinkamo liudijimo, naudojant Įgyvendinimo reglamento Nr. 1329/2014 2 priede pateikiamą formą, išduoti negalima.
- 25 2017 m. birželio 7 d. WB pateikė skundą prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teisme, kuriame teigė, jog, pirma, paveldėjimo pažymėjimas atitiko visas reikalaujamas sąlygas, kad galėtų būti laikomas „teismo sprendimu“, kaip tai suprantama pagal Reglamento Nr. 650/2012 3 straipsnio 1 dalies g punktą, ir, antra, tai, kad Lenkijos Respublika pagal to paties reglamento 3 straipsnio 2 dalies paskutinę pastraipą ir 79 straipsnį nepranešė Komisijai apie notarus, kurie rengia paveldėjimo pažymėjimus, neturi įtakos paveldėjimo pažymėjimo teisiniam pobūdžiui.
- 26 Prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas mano, kad, norint priimti sprendimą dėl WB skundo, jam būtina žinoti, ar Įgyvendinimo reglamento Nr. 1329/2014 1 priede nurodytas liudijimas gali būti išduotas ir dėl procedūrinių priemonių, kurios nėra įgijusios vykdytinų sprendimų galios. Šiuo klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas pažymi, kad iš Reglamento Nr. 650/2012 46 straipsnio 3 dalies b punkto, siejamo su 39 straipsnio 2 dalimi, matyti, kad toks liudijimas naudotinas dėl visų sprendimų, įskaitant tuos, kurie nėra įgiję vykdytino sprendimo galios.
- 27 Šis teismas taip pat mano, kad reikia patikslinti sąvokų „teismo sprendimas“ ir „teismas“, kaip tai suprantama pagal Reglamentą Nr. 650/2012, apibrėžtis. Jo manymu, Lenkijos notarai, išduodantys paveldėjimo pažymėjimus, kiek tai susiję su paveldėtojų įteisinimu, vykdo „teismines funkcijas, kaip antai teismai“, kaip tai suprantama pagal Reglamento Nr. 650/2012 20 konstatuojamąją dalį. Jis taip pat nurodo, kad paveldėjimo pažymėjimas turi tokį patį poveikį kaip ir įsiteisėjęs teismo sprendimas dėl palikimo priėmimo patvirtinimo, todėl jis turi būti pripažintas „teismo sprendimu“, kaip tai suprantama pagal Reglamento Nr. 650/2012 3 straipsnio 1 dalies g punktą. Tačiau šis teismas kelia klausimą, ar sąvoka „teismo sprendimas“ reiškia, kad sprendimą turi priimti institucija, kuri yra kompetentinga priimti sprendimus dėl klausimų, dėl kurių nesutaria atitinkamos šalys.
- 28 Dėl valstybių narių pranešimo nepateikimo, nesilaikant Reglamento Nr. 650/2012 79 straipsnio, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas mano, kad iš šios nuostatos turinio negalima vienareikšmiškai atsakyti į klausimą, ar šis pranešimas sukuria teises ir pareigas, ar yra tik informacinio pobūdžio.
- 29 Galiausiai prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nurodo, kad, jeigu Lenkijos notaro parengtas paveldėjimo pažymėjimas neturi būti laikomas „teismo sprendimu“ pagal Reglamentą Nr. 650/2012, nekyla abejonių, kad jis atitinka reikalavimus, kad būtų laikomas „autentišku dokumentu“, kaip tai suprantama pagal to reglamento 3 straipsnio 1 dalies i punktą.

30 Šiomis aplinkybėmis *Sąd Okręgowy w Gorzowie Wielkopolskim* (Didžiosios Lenkijos Gožuvo apygardos teismas) nutarė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

- „1) Ar Reglamento Nr. 650/2012 46 straipsnio 3 dalies b punktas, siejamas su šio reglamento 39 straipsnio 2 dalimi, turi būti suprantamas taip, kad liudijimo, susijusio su teismo sprendimu paveldėjimo byloje, kurio forma pateikta Įgyvendinimo reglamento Nr. 1329/2014 1 priede, išdavimas taip pat yra galimas kalbant apie sprendimus, kuriais patvirtinamas paveldėtojo statusas, bet kurie nėra (net iš dalies) vykdytini?
- 2) Ar Reglamento Nr. 650/2012 3 straipsnio 1 dalies g punktas turi būti aiškinamas taip, kad paveldėjimo pažymėjimas, kurį notaras parengia pagal bendrą visų paveldėjimo pažymėjimo išdavimo procedūros dalyvių prašymą ir kuris sukelia tokias pat teises pasekmes kaip ir įsiteisėjęs teismo sprendimas dėl palikimo priėmimo patvirtinimo, kaip antai Lenkijos notaro parengtas paveldėjimo pažymėjimas, yra teismo sprendimas, kaip tai suprantama pagal šią nuostatą <...>, todėl Reglamento Nr. 650/2012 3 straipsnio 2 dalies pirmą pastraipą turi būti suprantama taip, kad tokį paveldėjimo pažymėjimą rengiantis notaras turi būti pripažįstamas teismu, kaip tai suprantama pagal pirmiau nurodytą nuostatą?
- 3) Ar Reglamento Nr. 650/2012 3 straipsnio 2 dalies antra pastraipa turi būti aiškinama taip, kad pranešimas, kurį valstybė narė pateikia pagal reglamento 79 straipsnį, turi informacinę reikšmę ir nėra būtina sąlyga teismines funkcijas atliekanti teisinės profesijos atstovą, turintį kompetenciją paveldėjimo klausimais, pripažinti teismu, kaip tai suprantama pagal reglamento 3 straipsnio 2 dalies pirmą pastraipą, jeigu jis atitinka iš pastarosios nuostatos kylančias sąlygas?
- 4) Jeigu į pirmąjį, antrąjį arba trečiąjį klausimą būtų atsakyta neigiamai, ar Reglamento Nr. 650/2012 3 straipsnio 1 dalies i punktas turi būti aiškinamas taip, kad tokio nacionalinio procesinio dokumento, kuriuo patvirtinamas paveldėtojo statusas, kaip antai Lenkijos paveldėjimo pažymėjimo, pripažinimas teismo sprendimu, kaip tai suprantama pagal Reglamento Nr. 650/2012 3 straipsnio 1 dalies g punktą, užkerta kelią tam, kad jis būtų pripažintas autentišku dokumentu?
- 5) Jeigu į ketvirtąjį klausimą būtų atsakyta teigiamai, ar Reglamento Nr. 650/2012 3 straipsnio 1 dalies i punktas turi būti aiškinamas taip, kad paveldėjimo pažymėjimas, kurį notaras parengė pagal bendrą visų paveldėjimo pažymėjimo išdavimo procedūros dalyvių prašymą, kaip antai Lenkijos notaro rengiamas paveldėjimo pažymėjimas, yra autentiškas dokumentas, kaip tai suprantama pagal minėtą nuostatą?“

Dėl prejudicinių klausimų

Dėl antrojo ir trečiojo klausimų

31 Savo antruoju ir trečiuoju klausimais, kuriuos reikia išnagrinėti pirmiausia ir kartu, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia sužinoti, viena vertus, ar, valstybei narei pagal Reglamento Nr. 650/2012 3 straipsnio 2 dalies antrą pastraipą nepadarius pranešimo dėl notarų vykdomų teisminių funkcijų, tai turi lemiamą reikšmę šių notarų pripažinimui „teismais“, ir, jeigu būtų atsakyta neigiamai, ar šio reglamento 3 straipsnio 2 dalies pirmą pastraipą turi būti aiškinama taip, kad notaras, kuris rengia paveldėjimo pažymėjimą, kaip antai pažymėjimą pagrindinėje byloje, bendru visų notarinės procedūros šalių prašymu, yra „teismas“, kaip tai suprantama pagal šią nuostatą, ir, kita vertus, ar Reglamento Nr. 650/2012 3 straipsnio 1 dalies g punktą reikia aiškinti taip, kad paveldėjimo pažymėjimas, kurį parengė notaras bendru visų notarinės procedūros šalių prašymu, yra „teismo sprendimas“ pagal šią nuostatą.

- 32 Reglamento Nr. 650/2012 3 straipsnio 1 dalies g punkte numatyta, kad terminas „teismo sprendimas“ apima kiekvieną valstybės narės teismo priimtą sprendimą paveldėjimo byloje, neatsižvelgiant į tai, kaip tas sprendimas pavadintas, įskaitant teismo pareigūno sprendimą dėl teismo proceso išlaidų nustatymo.
- 33 Taigi, pagal šią nuostatą sprendimui būdinga tai, kad jį priima „teismas“, todėl norint atsakyti į klausimą, ar nacionalinis paveldėjimo pažymėjimas, kaip antai aptariamasis pagrindinėje byloje, turi būti pripažįstamas „teismo sprendimu“, pirmiausia būtina nustatyti, ar jį išdavusi institucija turi būti laikoma „teismu“, kaip tai suprantama pagal minėto reglamento 3 straipsnio 2 dalį.
- 34 Dėl sąvokos „teismas“ apibrėžties pagal Reglamento Nr. 650/2012 3 straipsnio 2 dalies pirmą pastraipą pažymėtina, kad ji reiškia bet kokią teisminę instituciją ir visas kitas institucijas bei teisės specialistus, turinčius kompetenciją paveldėjimo klausimais, kurie vykdo teismines funkcijas arba vykdo veiklą vadovaudamiesi teisminės institucijos suteiktais įgaliojimais, arba vykdo veiklą prižiūrimi teisminės institucijos su sąlyga, kad tokios kitos institucijos ir teisės specialistai užtikrina nešališkumo garantijas ir visų šalių teisę būti išklaustyti, ir su sąlyga, kad jų sprendimai pagal valstybės narės, kurioje jie vykdo veiklą, teisę gali būti apskūsti teisminei institucijai arba jos peržiūrimi ir jų galia ir poveikis yra lygiaverčiai teisminės institucijos sprendimams dėl to paties klausimo.
- 35 Šio reglamento 3 straipsnio 2 dalies antroje pastraipoje numatyta, kad valstybės narės turi pranešti Komisijai, be kita ko, apie neteismines institucijas, kurios vykdo teismines funkcijas.
- 36 Šiuo klausimu Reglamento Nr. 650/2012 79 straipsnyje nurodyta, kad Komisija, remdamasi valstybių narių pranešimais, nustato šio reglamento 3 straipsnio 2 dalyje nurodytą kitų institucijų ir teisės specialistų sąrašą. Valstybės narės praneša Komisijai apie bet kokius vėlesnius tame sąrašė esančios informacijos pakeitimus, o Komisija atitinkamai pataiso šį sąrašą.
- 37 Šiuo atveju reikėtų pažymėti, kad Lenkijos notarų šiame sąrašė nėra, nes Lenkijos Respublika jų nenurodė kaip neteisminių institucijų, kurios vykdo teismines funkcijas kaip teismai.
- 38 Taigi prieš nustatant, ar notaras, rengiantis paveldėjimo pažymėjimą visų notarinės procedūros šalių prašymu pagal nacionalinės teisės aktus, kaip yra pagrindinėje byloje, atitinka Reglamento Nr. 650/2012 3 straipsnio 2 dalies pirmoje pastraipoje nustatytus kriterijus, būtina nuspręsti dėl to reglamento 3 straipsnio 2 dalies antroje pastraipoje numatyto pranešimo nebuvimo pasekmių.

Dėl pranešimo nebuvimo, kaip tai suprantama pagal Reglamento Nr. 650/2012 3 straipsnio 2 dalies antrą pastraipą, pasekmių

- 39 Reikėtų pažymėti, kad Reglamento Nr. 650/2012 3 straipsnio 2 dalyje nėra išvardyta, kokios kitos institucijos ir teisės specialistai laikomi teismais pagal tą reglamentą, bet konkrečiai nustatytos sąlygos, kurias tuo tikslu turi atitikti šios institucijos ir šie teisės specialistai.
- 40 Iš tiesų, kaip matyti iš Teisingumo Teismo jurisprudencijos, kitaip nei, pavyzdžiui, 2004 m. balandžio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 805/2004, sukuriame neginčytinų reikalavimų Europos vykdomąjį raštą (OL L 143, 2004, p. 15; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 19 sk., 7 t., p. 38), ar 2012 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) Nr. 1215/2012 dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose pripažinimo ir vykdymo (OL L 351, 2012, p. 1), kuriuose nėra jokios bendro pobūdžio nuostatos, įtvirtinančios sąlygas, kurias turi tenkinti institucija tam, kad ji būtų pripažinta teismu, Reglamento Nr. 650/2012 3 straipsnio 2 dalyje patikslinta, kad pagal šį reglamentą sąvoka „teismas“ apima ne tik teismines institucijas, bet ir visas kitas institucijas bei teisės specialistus, turinčius kompetenciją

paveldėjimo klausimais, kurie vykdo teismines funkcijas ir tenkina toje pačioje nuostatoje įtvirtintas sąlygas (šiuo klausimu žr. 2017 m. kovo 9 d. Sprendimo *Zulfikarpašić*, C-484/15, EU:C:2017:199, 35 punktą ir 2017 m. kovo 9 d. Sprendimo *Pula Parking*, C-551/15, EU:C:2017:193, 48 punktą).

- 41 Iš to galima daryti išvadą, jog tam, kad būtų pripažinti teismais, kaip tai suprantama pagal Reglamento Nr. 650/2012 3 straipsnio 2 dalies pirmą pastraipą, institucijos ir teisės specialistai, turintys kompetenciją paveldėjimo klausimais, kiti nei teisminės institucijos, turi atitikti toje nuostatoje numatytus kriterijus.
- 42 Šiuo klausimu reikia pažymėti, kad, kiek tai susiję su Reglamentu Nr. 650/2012, siekiant sudaryti jo 79 straipsnyje nurodytą sąrašą, kiekviena valstybė narė turi patikrinti, ar tam, kad paveldėjimo klausimais kompetentingas institucijas būtų galima pripažinti „teismais“ ir apie jas pranešti Komisijai, kaip to reikalaujama pagal to paties reglamento 3 straipsnio 2 dalies antrą pastraipą, jos atitinka minėto reglamento 3 straipsnio 2 dalies pirmoje pastraipoje nurodytas sąlygas.
- 43 Nors šis pranešimas Komisijai sukuria prezumpciją, kad nacionalinės institucijos, apie kurias buvo informuota pagal Reglamento Nr. 650/2012 79 straipsnį, yra „teismai“, kaip tai suprantama pagal šio reglamento 3 straipsnio 2 dalį, aplinkybė, kad apie nacionalinę instituciją nebuvo pateiktas pranešimas, nėra pakankama tam, kad būtų galima padaryti išvadą, kad ši institucija neatitinka minėto reglamento 3 straipsnio 2 dalyje nurodytų sąlygų (pagal analogiją žr. 2018 m. gegužės 30 d. Sprendimo *Czerwiński*, C-517/16, EU:C:2018:350, 31 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją).
- 44 Iš tiesų, kaip matyti iš Reglamento Nr. 650/2012 21 konstatuojamosios dalies, klausimas, ar atitinkamos valstybės narės notarams privalomos šiame reglamente nustatytos jurisdikcijos taisyklės, turėtų priklausyti nuo to, ar pagal šį reglamentą jie priskiriami „teismams“, o ne nuo to, ar jie įtraukti į to paties reglamento 79 straipsnyje nurodytą sąrašą, parengtą remiantis jo 3 straipsnio 2 dalies antroje pastraipoje numatytu pranešimu.
- 45 Nacionaliniam teismui, į kurį kreiptasi su ginču dėl institucijos arba teisės specialisto, turinčių kompetenciją paveldėjimo klausimais, pripažinimo „teismu“, kaip tai suprantama pagal Reglamento Nr. 650/2012 3 straipsnio 2 dalies pirmą pastraipą, arba kuris abejoja dėl valstybės narės pateiktų pranešimų teisingumo, gali kilti klausimas dėl to, ar toje nuostatoje išvardytos sąlygos yra įvykdytos, ir prireikus jis gali kreiptis į Teisingumo Teismą dėl prejudicinio sprendimo šiuo klausimu priėmimo.
- 46 Šiuo atžvilgiu reikėtų pažymėti, kad būtų sutrukdyta įgyvendinti Reglamento Nr. 650/2012, kuriuo siekiama užtikrinti tinkamą teisingumo vykdymą Europos Sąjungoje, tikslą, jei kiekviena valstybė narė į Komisijai skirtą pranešimą, nurodytą Reglamento Nr. 650/2012 79 straipsnyje, neįtraukusi institucijų ir teisės specialistų, kurie vykdo teismines funkcijas kaip teismai, arba, priešingai, juos į jį įtraukusi, galėtų nustatyti, kas turi „teismo“, kaip tai suprantama pagal to reglamento 3 straipsnio 2 dalies pirmą pastraipą, statusą nesilaikydama toje nuostatoje aiškiai išvardytų sąlygų.
- 47 Todėl, jeigu jie atitinka tame reglamente nustatytas sąlygas, negalima daryti išvados, kad tai, jog Lenkijos Respublika nepateikė Komisijai pranešimo dėl Lenkijos notarų, kaip tai numatyta Reglamento Nr. 650/2012 79 straipsnyje, reiškia, kad jie negali būti laikomi „teismu“.
- 48 Vadinasi, aplinkybė, jog Lenkijos Respublika nepateikė pranešimo dėl notarų vykdomų teisminių funkcijų, numatytų Reglamento Nr. 650/2012 3 straipsnio 2 dalies antroje pastraipoje, turi tik informacinę reikšmę.
- 49 Todėl būtina savarankiškai nustatyti, ar notaras, kuris parengia paveldėjimo pažymėjimą bendru visų notarinės procedūrų dalyvių prašymu, atitinka Reglamento Nr. 650/2012 3 straipsnio 2 dalies pirmoje pastraipoje nustatytas sąlygas, kad galėtų būti laikomas „teismu“, kaip tai suprantama pagal tą nuostatą.

Dėl sąvokos „teismas“, kaip tai suprantama pagal Reglamento Nr. 650/2012 3 straipsnio 2 dalies pirmą pastraipą

- 50 Pirmiausia primintina, kad pagal suformuotą jurisprudenciją iš vienodo Sąjungos teisės taikymo ir lygybės principo reikalavimų matyti, kad kai Sąjungos teisės nuostatoje aiškiai nedaroma nuorodos į valstybių narių teisę, norint nustatyti šios nuostatos prasmę ir apimtį, jos reikšmė visoje Sąjungoje paprastai turi būti aiškinama savarankiškai ir vienodai, atsižvelgiant ne tik į nuostatos formuluotę, bet ir jos kontekstą ir nagrinėjamu teisės aktu siekiamą tikslą (žr. 2018 m. birželio 21 d. Sprendimo *Oberle*, C-20/17, EU:C:2018:485, 33 punktą).
- 51 Reglamento Nr. 650/2012 3 straipsnio 2 dalies pirmoje pastraipoje numatyta, kad, kaip nurodyta šio sprendimo 34 punkte, neteisminė institucija arba teisės specialistas, turintys kompetenciją pavaldėjimo klausimais, patenka į „teismo“ sąvoką, kaip tai suprantama pagal šią nuostatą, kai jie vykdo teismines funkcijas arba veikia naudodamiesi teisminės institucijos suteiktais įgaliojimais, arba vykdo veiklą prižiūrimi teisminės institucijos, jeigu jie atitinka toje nuostatoje išvardytas sąlygas.
- 52 Kaip generalinis advokatas nurodė savo išvados 76 ir 77 punktuose, Reglamento Nr. 650/2012 3 straipsnio 2 dalies pirmoje pastraipoje išvardytos sąlygos užtikrina tarpusavio pasitikėjimo principo, kuriuo grindžiamas šio reglamento nuostatų, susijusių su sprendimų pripažinimu ir vykdymu pagal minėto reglamento IV skyrių, laikymąsi vykdant teisingumą valstybėse narėse ir pateisina skirtingą tvarką, taikomą sprendimų ir autentiškų dokumentų judėjimui valstybėse narėse.
- 53 Iš tiesų, nors teisminės funkcijos ir notaro funkcijos yra skirtingos, iš Reglamento Nr. 650/2012 20 konstatuojamosios dalies aišku, kad pagal šį reglamentą termino „teismas“ reikšmė turėtų būti plati, įtraukiant ir notarų, kai jie vykdo teismines funkcijas tam tikrais pavaldėjimo klausimais. Tačiau toje pačioje konstatuojamojoje dalyje patikslinta, kad terminas „teismas“ neturėtų apimti valstybės narės neteisminių institucijų, kurios pagal nacionalinę teisę turi teisę nagrinėti pavaldėjimo klausimus, kaip antai daugumoje valstybių narių notari, kai jie, kaip yra įprasta, nevykdo teisminių funkcijų.
- 54 Todėl būtina nustatyti, ar, atsižvelgiant į Reglamento Nr. 650/2012 kontekstą ir prasmę, notaras, kuris rengia pavaldėjimo pažymėjimą, vykdo teismines funkcijas, kaip tai suprantama pagal to reglamento 3 straipsnio 2 dalį.
- 55 Šiuo klausimu primintina, jog Teisingumo Teismas yra nusprendęs, kad teisminių funkcijų vykdymas reiškia, jog turima teisė pagal savo įgaliojimus išspręsti klausimus, dėl kurių gali kilti nesutarimų tarp atitinkamų šalių (šiuo atžvilgiu žr. 1994 m. birželio 2 d. Sprendimo *Solo Kleinmotoren*, C-414/92, EU:C:1994:221, 17 ir 18 punktus). Tam, kad institucija būtų vertinama, atsižvelgiant į konkretų jos veiklos pobūdį, kaip vykdančią teisminę funkciją, jai turi būti suteikti įgaliojimai išspręsti ginčą (šiuo klausimu žr. 2011 m. kovo 24 d. Sprendimo *Bengtsson*, C-344/09, EU:C:2011:174, 19 punktą ir jame nurodytą jurisprudenciją). Taip nėra tuo atveju, kai atitinkamo specialisto kompetencija priklauso tik nuo šalių valios.
- 56 Todėl laikytina, kad institucija vykdo teismines funkcijas, kai ji gali būti kompetentinga kilus ginčui dėl pavaldėjimo. Šis kriterijus taikytinas neatsižvelgiant į tai, ar pavaldėjimo pažymėjimo išdavimo procedūra buvo nustatyta ginčo arba ne ginčo tvarka (šiuo klausimu žr. 2018 m. birželio 21 d. Sprendimo *Oberle*, C-20/17, EU:C:2018:485, 44 punktą).
- 57 Šiuo atveju pažymėtina, kad pagal Civilinio kodekso 1027 straipsnį trečiojo asmens, nereiškiančio teisių į palikimo pavaldėjimą, atžvilgiu pavaldėtojo teises, kylančias iš pavaldėjimo, notaras patvirtina išduodamas pavaldėjimo pažymėjimą.

- 58 Paveldėjimo pažymėjimą notaras gali išduoti tik bendru paveldėtojų prašymu pagal Notariato kodekso 95c straipsnio 2 dalies 1 punktą. Notaras savo iniciatyva patikrina faktus ir, vadovaudamasis šio kodekso 95e straipsnio 1 dalimi, išduoda minėtą pažymėjimą tik tuo atveju, jei neturi jokių abejonių dėl nacionalinės jurisdikcijos, taikytinos užsienio teisės turinio, paveldėtojo tapatybės ir palikimo dalių dydžio, o jei palikėjas surašė testamentinę išskirtinę *per vindicationem* – taip pat dėl asmens, kurio naudai palikėjas surašė testamentinę išskirtinę *per vindicationem*, tapatybės ir testamentinės išskirtinės dalyko. Be to, pagal Notariato kodekso 95e straipsnio 2 dalie 2 punktą notaras privalo atsisakyti išduoti paveldėjimo pažymėjimą, be kita ko, tuo atveju, jei surašant paveldėjimo protokolą dalyvavo ne visi paveldėtojai.
- 59 Iš šių nuostatų matyti, kad ši notarinė veikla, susijusi su paveldėjimo pažymėjimo išdavimu, vykdoma bendru suinteresuotųjų šalių prašymu, nedaro poveikio teismo prerogatyvoms, jei tarp šalių nėra sutarimo, o notarai pagal Lenkijos įstatymus privalo patikrinti, ar laikomasi teisės aktuose nustatytų paveldėjimo pažymėjimo išdavimo sąlygų, nors jie neįgyvendina jokių sprendimų priėmimo įgaliojimų.
- 60 Be to, pažymėtina, kad pagal Notariato kodekso 4 ir 5 straipsnius notarai vykdo laisvosios profesijos atstovų veiklą, kuri, kaip pagrindinė veikla, apima įvairių paslaugų teikimą už atlygį, grindžiamą šalių susitarimu, pagal nustatytus įkainius.
- 61 Taigi, tokia veikla negali būti laikoma susijusia su teisminių funkcijų vykdymu.
- 62 Kadangi Reglamento Nr. 650/2012 3 straipsnio 2 dalyje išvardytos sąlygos yra kumuliacinės, nebūtina nustatyti, ar įvykdytos kitos toje nuostatoje įtvirtintos sąlygos, nes šiuo atveju nėra tenkinama su teisminių funkcijų vykdymu susijusi sąlyga.
- 63 Todėl, kadangi paveldėjimo pažymėjimas, kaip antai nagrinėjamas pagrindinėje byloje, nėra išduotas teismo, kaip tai suprantama pagal Reglamento Nr. 650/2012 3 straipsnio 2 dalį, toks pažymėjimas pagal šio sprendimo 32 punktą nėra „sprendimas“ paveldėjimo byloje, kaip tai suprantama pagal to reglamento 3 straipsnio 1 dalies g punktą.
- 64 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, į antrąjį ir trečiąjį klausimus reikia atsakyti:
- Reglamento Nr. 650/2012 3 straipsnio 2 dalies antra pastraipa turi būti aiškinama taip, kad aplinkybė, jog valstybė narė nepadarė toje nuostatoje numatyto pranešimo apie tai, kad notarai vykdo teismines funkcijas, neturi lemiamos reikšmės šiuos notarus pripažįstant „teismu“;
 - Reglamento Nr. 650/2012 3 straipsnio 2 dalies pirma pastraipa turi būti aiškinama taip, kad notaras, kuris rengia dokumentą, kaip antai dokumentą pagrindinėje byloje, bendru visų notarinės procedūros šalių prašymu, nėra „teismas“, kaip tai suprantama pagal šią nuostatą; atitinkamai šio reglamento 3 straipsnio 1 dalies g punktą reikia aiškinti taip, kad toks dokumentas nėra „teismo sprendimas“ pagal šią nuostatą.

Dėl pirmojo ir ketvirtojo klausimų

- 65 Atsižvelgiant į atsakymą į antrąjį ir trečiąjį klausimus, nereikia atsakyti į pirmąjį ir ketvirtąjį klausimus.

Dėl penktojo klausimo

- 66 Penktuoju klausimu prašymą priimt prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia sužinoti, ar Reglamento Nr. 650/2012 3 straipsnio 1 dalies i punktą reikia aiškinti taip, kad paveldėjimo pažymėjimas, kaip antai Lenkijos paveldėjimo pažymėjimas, kurį parengė notaras bendru visų notarinės procedūros šalių prašymu, yra autentiškas dokumentas, kaip tai suprantama pagal tą

nuostatą, kuris gali būti išduodamas kartu su minėto reglamento 59 straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje nurodyta forma, atitinkančia Įgyvendinimo reglamento Nr. 1329/2014 2 priede esančią formą.

- 67 Pagal Reglamento Nr. 650/2012 3 straipsnio 1 dalies i punktą autentiškas dokumentas – dokumentas paveldėjimo klausimais, kuris valstybėje narėje buvo oficialiai parengtas arba įregistruotas kaip autentiškas dokumentas ir kurio autentiškumas, pirma, grindžiamas parašu ir dokumento turiniu ir, antra, buvo nustatytas viešosios institucijos arba kitos tuo tikslu kilmės valstybės narės įgaliosos institucijos.
- 68 Be to, iš to reglamento 62 konstatuojamosios dalies matyti, kad reikėtų savarankiškai aiškinti „autentiškumo“ koncepciją, atsižvelgiant į įvairius elementus, kaip antai dokumento tikrumą, dokumento oficialius rekvizitus, dokumentą rengiančios institucijos įgaliojimus ir procedūrą, kurią taikant parengiamas dokumentas. Autentiškumas taip pat turėtų apimti faktinius elementus, kuriuos atitinkama institucija užfiksuoja autentiškame dokumente, pavyzdžiui, tai, kad nurodytos šalys nurodytą datą atvyko į tą instituciją ir kad jos padarė jame nurodytus pareiškimus.
- 69 Šiuo atveju, kaip pažymėjo Lenkijos vyriausybė, notarai pagal Lenkijos teisę turi įgaliojimus parengti dokumentus dėl paveldėjimo, o paveldėjimo pažymėjimas oficialiai registruojamas kaip autentiškas dokumentas. Be to, pagal Notariato kodekso 95j straipsnį tas pažymėjimas turi tą patį poveikį kaip ir sprendimas dėl palikimo priėmimo patvirtinimo.
- 70 Taip pat pažymėtina, kad pagal Notariato kodekso 95e straipsnį, kaip priminta šio sprendimo 58 punkte, notaras atlieka patikrinimus, kurie gali lemti jo atsisakymą išduoti paveldėjimo pažymėjimą, tad šio dokumento autentiškumas susijęs tiek su jo parašu, tiek turiniu.
- 71 Todėl paveldėjimo pažymėjimas, kaip antai nagrinėjamas pagrindinėje byloje, atitinka Reglamento Nr. 650/2012 3 straipsnio 1 dalies i punkte nustatytas sąlygas. Vadinas, jis yra autentiškas dokumentas, kurio išrašas gali būti išduodamas kartu su to reglamento 59 straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje nurodyta forma, atitinkančia Įgyvendinimo reglamento Nr. 1329/2014 2 priede esančią formą.
- 72 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, į penktąjį klausimą reikia atsakyti: Reglamento Nr. 650/2012 3 straipsnio 1 dalies i punktas turi būti aiškinamas taip, kad paveldėjimo pažymėjimas, kaip antai nagrinėjamas pagrindinėje byloje, kurį parengė notaras bendru visų notarinės procedūros šalių prašymu, yra autentiškas dokumentas, kaip tai suprantama pagal tą nuostatą, kuris gali būti išduodamas kartu su minėto reglamento 59 straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje nurodyta forma, atitinkančia Įgyvendinimo reglamento Nr. 1329/2014 2 priede esančią formą.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 73 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusių teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (pirmoji kolegija) nusprendžia:

- 1. 2012 m. liepos 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 650/2012 dėl jurisdikcijos, taikytinos teisės, teismo sprendimų paveldėjimo klausimais pripažinimo ir vykdymo bei autentiškų dokumentų paveldėjimo klausimais priėmimo ir vykdymo bei Europos paveldėjimo pažymėjimo sukūrimo 3 straipsnio 2 dalies antra pastraipa turi būti**

aiškinama taip, kad aplinkybė, jog valstybė narė nepadarė toje nuostatoje numatyto pranešimo apie tai, kad notariai vykdo teismines funkcijas, neturi lemiamos reikšmės šiuos notarius pripažįstant „teismu“.

Reglamento Nr. 650/2012 3 straipsnio 2 dalies pirma pastraipa turi būti aiškinama taip, kad notaras, kuris rengia dokumentą, kaip antai dokumentą pagrindinėje byloje, bendru visų notarinės procedūros šalių prašymu, nėra „teismas“, kaip tai suprantama pagal šią nuostatą; atitinkamai šio reglamento 3 straipsnio 1 dalies g punktą reikia aiškinti taip, kad toks dokumentas nėra „teismo sprendimas“ pagal šią nuostatą.

2. Reglamento Nr. 650/2012 3 straipsnio 1 dalies i punktas turi būti aiškinamas taip, kad paveldėjimo pažymėjimas, kaip antai nagrinėjamas pagrindinėje byloje, kurį parengė notaras bendru visų notarinės procedūros šalių prašymu, yra „autentiškas dokumentas“, kaip tai suprantama pagal tą nuostatą, kuris gali būti išduodamas kartu su minėto reglamento 59 straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje nurodyta forma, atitinkančia 2014 m. gruodžio 9 d. Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) Nr. 1329/2014, kuriuo nustatomos formos, nurodytos Reglamente Nr. 650/2012, 2 priede esančią formą.

Parašai.